

Everest Institute of Hotel Management
 Mahendrapal, Pokhara
 Contact : 061-536158, 9846038864, 9806600725
Admission Open !
 6 months Specialization of Culinary Arts
 3 months of Commercial Cooking
 2 months of F & B Service
 &
 Many More
 Come and Join with us today
 Make your bright future for tomorrow

गोल्डेन न्युज

राष्ट्रिय दैनिक

Golden News National Daily

यो ठाउँ नियमित
 विज्ञापनका लागि
 खाली छ ।

सम्पर्क : ०६१-५३९४५५

०वर्ष ९ ०अंक १११ ०श्रेणी 'क' ०२०१३ माघ ९ गते आइतबार ०22 Jan. 2017 ०पृष्ठ ४ ०मूल्य रु. ५/-

त्रिविद्वारा पब्लिक क्याम्पलाई विभेद कडा आन्दोलनको चेतावनी

गोल्डेन न्युज संवाददाता पोखरा ८ माघ ।

त्रिभुवन विश्वविद्यालयबाट भएको विभेदको विरुद्ध नेपाल पब्लिक क्याम्प घलाई आन्दोलनमा जान पब्लिक क्याम्पहरूले दबाव दिएका छन् । नेपाल पब्लिक क्याम्प 'घ' प्रदेश नं. ४ को शनिवार पोखरामा म्युन प्रथम प्रादेशिक भेलाको प्रथम बैठकले विभेदको विरुद्ध आन्दोलन गर्न दबाव दिएका हुन् । भेलामा हामी पब्लिक क्याम्पका अध्यक्ष, क्याम्प प्रमुख र प्राध्यापक घका भाषितहरूले कडा आन्दोलन गर्नुपर्नेमा जोड दिई त्यसमा वै क्याम्पहरूले १५ दिन प्रतिवद्धता जनाएका थिए । प्रवेश नं. ४ अन्तर्गत ९ जिल्लामा ७७ पब्लिक क्याम्प छन् । ती वै क्याम्पहरू त्रिविद्वारा म्युन प्राप्त क्याम्पहरू हुन् । त्रिभुवन विश्वविद्यालयले आफ्ना आंगिक क्याम्पको तुलनामा ती वै क्याम्पहरूमाथि दुई विभेद गर्न गरेको भेलामा हामी पब्लिक क्याम्प प्रमुखहरूले खुसा गरेका छन् । त्रिविद्वारा आंगिक क्याम्पहरूको वै खचहर रकार ब्योर्न गर्दछ र म्युन प्राप्त क्याम्पहरूको खच भने क्याम्प आफैले जटाउनुपर्ने बताइएको छ । नगमा मात्रामा ति आन्दोलन आयोजनाबाट मात्र प्राप्त हुने गरेको क्याम्पहरूले जनाएका छन् । 'योग्यता र क्षमता मान हुने भएपनि आंगिक क्याम्पका प्राध्यापक तथा कर्मचारीहरूलाई

बैखाले विद्या छन् भने आर्थिक अभावका कारण पब्लिक क्याम्पका प्राध्यापकहरू म्युन तलब लिने गरेका छन् । कतिपय कर्मचारी आर्थिक अवस्थाका प्राध्यापकहरूले महिनेदिदि पारश्रमिक पनि बन्नेका छैनन्-भेलामा हामी प्राध्यापकहरूले भने । उनीहरूका अनुर आर्थिक कटमा रहेका पब्लिक क्याम्पहरूमाथि चर्को शुल्क लगाएर विभेदको शोधन गरेको आरोप पनि लगाएका छन् । त्रिविद्वारा पब्लिक क्याम्पलाई नविकरण बापत शुल्क लिने गरेको छ । नविकरण शुल्क पनि मनपरी छ । क्याम्पमा कार्य थप गर्नका लागि ६० हजार रकम

घका अध्यक्ष भोला ओझाले भने । भेलामा बोल्दै अध्यक्ष ओझाले भने- 'हामीमाथि विभेद भएको छ । त्यसको विरुद्ध आवाज उठाउनु आएका छौं निकट भविष्यमा नै आन्दोलनमा जान्छौं, त्यसमा तपाईंहरूको वैको १५ चाहिन्छ । उनले आन्दोलन पठन-पाठन ठग पारेर कडा ढंगको हुने बताए । भेलामा घका पूर्व अध्यक्ष वैकुण्ठ चौपाने, निवर्तमान अध्यक्ष डा. इश्वर गौतम, केन्द्रीय उपाध्यक्ष शिवराज ज्ञेय, उद्यम प्रदा पुता, पूर्व केन्द्रीय उपाध्यक्ष धनलाल महर्जन, महाविद्य कुष्ण पाद न्योपाने, उपमहाविद्य अम्ब भवानी कार्की, कोषाध्यक्ष कृष्ण सुवाल, कार्कीका योजक कृषि बुढाथोकी लगायतले केन्द्रीय नीतिको बारेमा जानकारी गराउनु आन्दोलनमा जान तयारी रहन आग्रह गरे । भेलामा पब्लिक जनप्रिय क्याम्पका पूर्व चालक भित्ति अध्यक्ष दांमो वर चालि,

जनप्रिय ती क्याम्प भिमादका अध्यक्ष जितप्रदा आले लगायतले पब्लिक क्याम्पहरूको गुणस्तर र आर्थिक पारदर्शिताको बारेमा चर्चा गरेका थिए । नेपाल पब्लिक क्याम्प 'घ' प्रदेश नं. ४ का योजक एवं जनप्रिय बहुमुखी क्याम्पका प्रमुख वीरञ्जी गौतमको अध्यक्षतामा भएको कार्यक्रममा स्वागत योजक देवचन्द्रबहादुर खत्री र चालक चिब राजेन्द्र पाद आयतले गरेका थिए । भेलामा पब्लिक क्याम्पहरूमा विद्यार्थीको ख्या घट्टै जानु, आर्थिक शोकोको अभावको कारण क्याम्पहरूले आर्थिक कट बाचे चर्चा गरिनुको १५ देश जोड दुइका कक्षाहरू हटाउने नीतिको ब्यपक विरोध भएको थियो । उनीहरूले पब्लिक विश्वविद्यालय स्थापनाका लागि विद्यार्थीको पहललाई अझ शक्तिरूपमा आवाज उठाउनुपर्नेमा मत जोड दिएका थिए ।

एमालेका विभिन्न संगठनको भेला पोखरामा

गोल्डेन न्युज संवाददाता पोखरा ८ माघ ।

नेकपा एमालेका विभिन्न संगठनहरूको राष्ट्रिय भेला एवं प्रशिक्षण कार्यक्रम पोखरामा हुने बताए । एमालेले पहिलो पटक मेला आयोजना गरेको युवा 'घ' नेपालका अध्यक्ष राजीव पहारीले जानकारी दिए । भेलाका लागि बरिष्ठ नेता एवं पूर्व प्रधानमन्त्री माधवकुमार नेपाल, उपाध्यक्ष बामदेव गौतम, महाविद्य इश्वर पोख्रे, चिबत्रय पुष्पेन्द्रा गुरुङ, गोकर्ण बिष्ट, योगेश भट्टराई, केन्द्रीय दस्य रविन्द्र अधिकारी लगायतले

लगायतका विभिन्न २२ वटा एमाले बाबद्ध घटक 'गठनका करिब ३५० जना पदाधिकारीहरू हामी हुने बताए । एमालेले पहिलो पटक मेला आयोजना गरेको युवा 'घ' नेपालका अध्यक्ष राजीव पहारीले जानकारी दिए । भेलाका लागि बरिष्ठ नेता एवं पूर्व प्रधानमन्त्री माधवकुमार नेपाल, उपाध्यक्ष बामदेव गौतम, महाविद्य इश्वर पोख्रे, चिबत्रय पुष्पेन्द्रा गुरुङ, गोकर्ण बिष्ट, योगेश भट्टराई, केन्द्रीय दस्य रविन्द्र अधिकारी लगायतले

विभिन्न विषयमा प्रशिक्षण दिने बताइएको छ । भेलाको एमाले अध्यक्ष एवं पूर्व प्रधानमन्त्री केपी शर्मा ओलीले आइतबार उद्घाटन गर्ने कार्यक्रम रहेको छ । भेलाको विधान कार्यान्वयनको निमित्त र मामयिक राजनीतिको बारेमा महत्वपूर्ण दिशा निर्देश गर्ने योजक अधिकारीले बताए । रविन्द्र अधिकारीको अध्यक्षतामा म्युन पत्रकार मन्मलको चालन राजीव पहारीले गरेका थिए ।

प्लाष्टिकमा कडा बन्दै पोखरा उपमहानगरपालिका

गोल्डेन न्युज संवाददाता पोखरा ८ माघ ।

पोखराको हिचकोकेदि म्स्ताडकोक हुं शनिवार रफाई अभियान चलि रहेको थियो । पोखरामा रफाई अभियान शुरू भएको ३२औं ता पुगिकेको छ । नागरिक माजका अगुवा, सामाजिक अभियान्ता, रकारी निकायका प्रतिनिधि, स्थानीय निकाय, चस्थाका प्रतिनिधि, विद्यार्थी तथा स्थानीयबीको हभागिता रफाई अभियान चालन भएको हो । अन्य शनिवार उक्त अभियान रफाईमा मात्र मित हुन्छ्यो । गत शनिवार च्यालित अभियानको ३२ औं श्रृंखलाले भने नयाँ रफाईको मापन के लगलै केही अभियान्ताहरू तथा प्लाष्टिक अनुगमन भित्तिका पदाधिकारीहरू प्लाष्टिक अनुगमनमा निस्किए । घाटिपाटनका विभिन्न पलमा प्लाष्टिकको अनुगमन गर्ने क्रममा एउटा फ्रि हाउसमा पोखरा उपमहानगरपालिकाले निर्धारित गरेको प्लाष्टिक प्रयोगमा ल्याइएको भेटियो । उक्त पलबाट तत्काल एक प्याकेट प्लाष्टिक टोलीले बरामत गर्‍यो । पोखराको एउटा प्लाष्टिक प्याकले उक्त क्षेत्रमा मोटराइडकलमा प्लाष्टिक विक्री गर्दै आइरहेको पता लाग्यो । फ्रि हाउ च्यालकले पनि ढीही व्यक्त आइरहेको रहिन्छ । उनै महिलाको हायतले टोलीले पोखरामा नियम विपरित प्लाष्टिक प्लाई गरिरहेको डिलरलाई फेला पार्न फल भयो । प्लाष्टिक विक्री गर्ने गिरोह पता लगाउने क्रममा छाना मादा पोखराको क्रमचो कस्यत जय गोरखा प्लाष्टिक स्टाँमा टुलो

मात्रामा प्लाष्टिक फेला परेको अनुगमन भित्तिका दस्य तथा पोखरा उपमहानगरपालिका निगरानी भित्तिका योजक तथा सामाजिक अभियान्ता अन्वु कीले जानकारी दिइन् । उक्त पलबाट ४४ बोरा प्लाष्टिक तथा केही मात्रामा गिलाहरू बरामत गरिएको छ । टोलीले टुलो मात्रामा प्लाष्टिक फेला पारेपछि नगरपालिकाका कार्यकारी अधिकृत नवराज ढुंगाना भेट तत्काल उक्त पलमा उपस्थित भएर प्लाष्टिक बरामत गर्न निर्देशन दिएका थिए । मुचुल्का उठाएर बरामत गरिएका मुष्ण प्लाष्टिकलाई नगर प्रहरीले पोखरा उपमहानगरपालिकामा लगेको छ । स्थानीय स्वायत्त शान ऐन २०५४ र नियमावली २०५६ तथा पोखराको प्लाष्टिक अनुगमन निर्देशिका २०७२ ले लोक बोजाम उक्त प्लाष्टिकका विक्रेतालाई कार्बाही गरिने कार्यकारी अधिकृत ढुंगानाले बताए । 'पोखरालाई प्लाष्टिक निर्धारित क्षेत्र घोषणा गरिस्वा पनि केही गिरोहले नैर कानुनी रूपमा प्लाष्टिक विक्री वितरण गर्दै आइरहेको पाएका छौं'

गर्नेछौं ।' नगरपालिकाले गत काष्ठिक २४ गतेबाट पोखरालाई प्लाष्टिक निर्धारित क्षेत्र घोषणा गरेको हो । नगरपालिकाको नियम विपरित प्लाष्टिक विक्री गर्ने गिरोहलाई पता लगाई कार्बाही गर्नुपर्ने नागरिक माज पोखराको योजक तथा रफाई अभियान्ता रामबहादुर पौडेलले बताए । 'हामीले अनुगमन गरिरहेका छौं, उनले भने- 'पोखराको हितका लागि ल्याइएको यो अभियानमा नैले १५ दिन आवश्यक छ ।' नगरपालिकाका वातावरण महाशाखा प्रमुख तथा प्लाष्टिक अनुगमन भित्तिका योजक बन्त चालिले पोखरामा गैरकानुनी रूपमा प्लाष्टिक विक्री वितरण गर्नेहरूलाई खोजी खोजी कार्बाही गरिने बताए ।

AUSTRALIAN EDUCATION EXHIBITION

25th JANUARY, WEDNESDAY
 9AM - 2PM
HOTEL POKHARA GRANDE
 Pardi Biraute

Applications open for 2017 intakes

- 14 Australian Universities / Institutions under one roof
- On spot Applications • Scholarships* • Fee Waivers

ACU AUSTRALIAN CATHOLIC UNIVERSITY	University of Australia	Curtin University	Charles Sturt University
KAPLAN	MACQUARIE UNIVERSITY	navitas	TORRENS UNIVERSITY AUSTRALIA
line University of New England	University of South Australia	UNIVERSITY OF WOLLONGONG AUSTRALIA	UOW COLLEGE
UTS:INSEARCH	WESTERN SYDNEY UNIVERSITY	Call : +977 (61) 524089 9856039212 (Mob.)	

Organised by Global Education Services Pvt. Ltd

Get smart entry to Australian Education Exhibition 2017 via online registration from your smartphone. Download our app (Global Reach) and pre-register now!

FREE ENTRY

Bring all your academic credentials in original and a set of photocopy for application

Global Reach Bhatbhateni, 3rd Floor, New Road, Pokhara-8
 E: pokhara@globalreachonline.com

FREE ENTRY AUSTRALIA ADMISSION WEEK

22nd - 27th Jan (Sunday-Friday), Time: 10:00 am to 4:00 pm, Venue: Unicampus Pokhara Office

FREE AUSTRALIA SIMCARD / IT TRAINING COURSES FOR ENROLLED STUDENTS
 Please bring your academics for the interview and GTE assessment.

UNIVERSITY OF AUSTRALIA	ACU	BROCKHILL UNIVERSITY	TORRENS UNIVERSITY AUSTRALIA	tafeSA	DEAKIN
UNIVERSITY OF TASMANIA	LE CORDON BLEU AUSTRALIA	JAMES COOK UNIVERSITY AUSTRALIA	Chisholm	MELBOURNE POLYTECHNIC	

WE ALSO PROVIDE TOEFL / IELTS / SAT / GRE / GMAT PREPARATION AND IT CLASSES

Pokhara Branch:
 a Chipledhunga, Pokhara, Nepal
 c 061-551805, 9846049095 (Viber)
 e pokhara@unicampus.edu.np

Member of IerIn

SYDNEY - MELBOURNE - DHAKA - BANGALORE - KTM - POKHARA - HETAUDA - CHITWAN - BIRTAMOD - BUTWAL - DHARAN

■ रिवाज प्रेमले, फगडाईलाई मेलले र अन्यकारलाई प्रकाशले जितौ - पूर्वराजा महेश शाह

सभापदाकी ...

चुनाव घोषणामा ढिलाइ किन ?

प्रमुख साभा दादर दलका नेता एवम् रकारमा हभागी हरेक मन्त्रीको भाषणमा अहिले निर्वाचनको मिति घोषणाको तयारी रहेको न्न पाइन्छ। त्यो त, काँग्रे-माओवादी केन्द्र गठबन्धनले चैतमिने स्थानीय चुनावको म्यान्डेट लिएर रकार गठन गरेको थियो । 'दमा बैभन्दा ठूलो दलका हैथिले हो, या ताा फेदादर दलका नेताको हैथिले नै किन नहो, चुनावको वातावरण बनाउने मुख्य बाथिले काँग्रे भापति शेरबहादुर देउवा र एमाओवादी केन्द्रका अध्यक्ष एवम् प्रधानमन्त्री पुष्पकमल दाहाल 'पुष्प' के हो । तर, विद्यमान के छ भने प्रत्येक दिन यी नेताहरूले स्थानीय चुनावको रटान दि

प्रधान दलको अवरोधका कारण 'बा विधेयक पेश भइबन्दा पनि विधान शोधनको अर्कै ठूलो लागिनेको छैन । स्थानीय तह पुरानै कि नयां घोषणा गरेपछि माग गरेको १ य २० दिनको मय र निर्वाचनमन्त्री कानुन निर्माण नहुं

रकारले इच्छाशक्ति नदेखाउं । र्वजनिक षका विषयमात्र भएका छन् । निर्वाचनलाई प्रमुख प्राथमिकतामा राखेर राजनीतिक माहोल बनाउनु पर्ने अवस्थामा शीर्ष दलका नेता मान्य कार्यक्रममहलमा रिबन काटनमै व्यस्त भइरहेका छन् । २०७४ माघको पहिलो ताराम तीने तहको चुनाव नभए विधानमापति प्रश्न चिन्ह उठने केत विधानका जानकारहरूले गर्दै आएका छन् । विधान कार्यान्वयनको मुख्य आधार नै चुनाव भएकोले हरम्भव अन्त्य पक्षहरू

स्थानीय निर्वाचनको मिति घोषणा गरिनुपर्छ । त्यका लागि विधान शोधन प्रस्तावको अन्तिम ठूलो लगाउनुपर्छ । रकारी पक्षले निर्वाचनको रटान लगाउने तर व्यवहारतः मय खेर फालने कारण स्थानीय तह र प्रादेशिक ढ्को निर्वाचनको अन्त्यो लपति बढ्दै गएको छ । विधान कार्यान्वयनका लागि दलहरूबीचो हमति कायम हुनुपर्छ । तर, अहिलेम्को माहोल हेर्दा दलहरूबीच विवादाकारण 'धीय ढ्को निर्वाचन टन' खतरा बढ्दै गएको छ । 'बा निर्वाचनमन्त्री पां

त्यलाई यशशीघ्र पारित गर्नेतर्फ रकारको ध्यान केन्द्रित हुनु जरुरी छ । निर्वाचनका लागि आवश्यक पर्ने चावटा दलहरू तत्कालै पारित गर्नु अर्को आवश्यकता देखिएको छ । ता गठबन्धनका बेला चैत मान्यमा स्थानीय निकायको चुनाव गर्ने र त्यपछि गठबन्धनको नेतृत्व हेरफेर हुने भन्ने हमति भएको थियो । तर, रकारले 'बा पे गरेको चार ढ्

एमालेलागत प्रतिपक्षले फुन्ड डेड महिना लामो अवरोध गयो, जका कारण हमति अर्कै लिखने अवस्था देखिएको छ । पूर्ववर्ती केपी ओली नेतृत्वको रकारले स्थानीय, प्रादेशिक र धीय निर्वाचनको मार्गचित्र र्वजनिक गरेलगत्तै काँग्रे-माओवादी केन्द्रको नयां नयां

गरी प्रचण्डलाई नौ महिना र त्यपचात् मापति देउवाको नेतृत्वमा बन्ने रकारले २०७४ माघमिने प्रादेशिक र धीय निर्वाचन गर्ने हमति भएको थियो । गठबन्धन दलको उद्दीष्टताका कारण प्यादी रकार लिखने तर निर्वाचनको प्राविधिक तयारी भने नहुनुले रकार आलोचित बन्दै गएको छ । तर्ष, स्थानीय तहको विषय ठूलो लगाउन प्रतिपक्षी दलहरू

यशशीघ्र मुलुकको आवश्यकता र चाहनालाई म्शोधन गर्ने गरी निर्वाचन मिति घोषणा गर्नु आवश्यक देखिएको छ ।

आजको पञ्चाङ्ग

मिति २०७३ साल माघ ९ गते आइतवार, तदनुसार जनवरी २२ सन् २०७१, शोभाके १९३८, नेपाल संवत् १९३०, सोमनामकः संवत्सरः, सूर्य म्शुक्रको उत्तरी गोलार्धमा प्रदेश गरिसकेका छन्। शिशिर ऋतु चलिरहेको छ। चान्द्रमा अनुसार माघकृष्णपक्ष चलिरहेको छ। सौरमान अनुसार आज माघकृष्णपक्षको दशमी तिथि अठारौं रात्रि रहेको छ। आज सूर्य मकर राशिम, चन्द्रमा बुधचक्र राशिम। अहोरात्र रहेको आज दिनमान २६ घंटे ३१ मिनटको रहेको छ। चन्द्रमा आज सूर्यास्त नेपालको काठमाडौं केन्द्रबिन्दुमा राति ६ मिनट ४३ सेके २७ मिसेटमा राति ६ मिनटमा हुनेछ भने सूर्यास्त साक ४ सेके ३३ मिसेटमा हुनेछ।

आजको राशिफल

- मेघः** रकारी काम अफल हुनेछ, पारिवारिक विवाद थपिने, दीर्घ रोगको, र्वात हुनेछ तर्क रहनुहोला ।
- सुषः** खेलकुदबाट मनोरञ्जन प्राप्त हुनेछ, कारात्मक ाचाइले गर्दा आर्थिक लाभ, स्वास्थ्य राम्रो रहनेछ ।
- मिथुनः** धार्मिक कार्यतिर मय बर्ष हुने, पति-पत्नीबीच वैमन्यताका बन्ने, आत्मिकी श्रोत बढन चने ।
- कर्कटः** मनमा उतह बढ्नेछ, स्वास्थ्यमा क्रमिक थार, वैदेशिक रोजगारको अवसर मिल्नेछ, मय राख्ने छ ।
- सिंहः** टाढाको यात्रामा शारीरिक पीडा हुने छ, जेजेउत्तु काम गर्न अफल, आफन्तबाट धोका हुनेछ ।
- कन्याः** इष्टमित्रबाट हयोग गर्नछ, आफन्तग रमाइलो भेटघाट, प्रेम-प्र
- तुलाः** शत्रुहर क्रिय हुनेछ, धनमल हराउउन चनेछ, नकारात्मक ाचाइले गर्दा आर्थिक नोबानी हुनेछ ।
- वृश्चिकः** राजनैतिक दुःख क्लेशपूर्ण, आत्मिकी चिन्ता टुट्टोका र कहिले दिनभर मनमा तनाव हुनेछ हौशियर हुनुहोला ।
- धनुः** न्तानको हयोग गले अथुरा कार्य पूरा, उतह उर्मग थपिनाले दिन अत्यन्तै राम्रो रहनेछ उपयोग गर्नुहोला ।
- मकरः** यात्रामा अवरोध हुनेछ, पेट रोगको ताउनेछ, स्त्रीबर्षः
- कुम्भः** अा दिनभर नैराश्रयता बढ्ने, मय खराब छ जोगिनुहोला ।
- मीनः** मनोरञ्जण तिरे मनजाने, रमाइलो भ्रमणको अवसर, पारिवारमा श्रुयोगीले गर्दा दिन, धनमय हुनेछ ।

राशिफल लेखक : युवा ज्योतिषी हरि पन्, फोनः ९८४६१४३३९

संघीयता: 'क्रेजी' र 'फोबिया'को घनचक्करमा

कुनै पनि शान व्यवस्था शतप्रतिशत ही बा गलत हुं दूप्रयोग गर्ने हो भने 'रामा बै चिज ही र आशरक छ । दुरुपयोग गर्ने हो भने कुनै चिजबाट कारात्मक नतिजा निस्कं

नियतबाट प्रेरित कुनै पनि चिजबाट कारात्मक परिवर्तनको अपेक्षा गर्नु मुर्खता हुनन्छ । यर्ष, धीयता आफै मा गलत शाकीय प्रणाली नभए पनि यहा गलत नियतबाट धीयतालाई ज्यादा पेचिलो र विचारित बनाइएको छ । धीयतालाई पहिचान

जटिल बनाइएको छ । कतिपयले धीयता नभएकै कारण मुलुकमा म्िडि नभएको जस्तो गरी प्रचारवाजी गरिरहेका छन् भने कतिले धीयताकै कारण देश भइखालो मा भानि आं गिरहेका छन् ।

धीयता 'क्रेजी'हरूको नेतृत्व गरिरहेको नेकपा माओवादी केन्द्र र अष्टत्यक्ष रूपमा क्रमशः धीयताको बर्षालापमा गएर एमालेले अघोषित रूपमा धीयताविरोधीको नेतृत्व गरिरहेको छ । जुन कुरालाई केही मयअधि एमाले अध्यक्ष केपी शर्मा ओलीले 'धीयता बाध्यताले स्वीकारेको' भनेपछि पुष्ट भएको हो । अहिलेको जुन राजनीतिक रसाकरी चलिरहेको छ, त्यको जड विषयः

अरु नभएर धीयता नै हो । कैलाई पूर्वका फापा, मोरुड, नूरी र परिचमका कैलासी र कञ्चनपुर छुनै नहुने, कैलाई मधेमा दुई प्रदेश मात्रै हुनु पर्ने वा कुनै जिल्ला छुनै नहुने भने विवाद धीयताकै कारण हो । अहिले जरी प्रदेशको म्शोकमा विवाद देखिएको छ, यो अब नामाकरण र राजधानी तोक्ने विषयमा फन्क जटिल हुने निश्चितथायः छ ।

भूगोल, इमर्ष्य वा प्राकृति षो त ध्यानभन्दा पनि पहिचानका विषयकै कारण विषय विकराल बनेको छ । प्रायोजित रूपमा पहिचानको मुद्दालाई जबरजस्त

उठाएर देशमा इमर्ष्यद्वि कया भइकाउन एउटा ठूलो गिरोह दंग छ । कोही राजनीतिको आवश्यकता न्वलाउं कोही अधिकारी कर्मको छयभेषमा माजलाई बैचैन बनाउनु उठत छ ।

पहिचानको मुद्दकै कारण कुनै बेलाको न्दर फूलवारी एउटा विभर युद्ध मैदानमा परिणत भएको देखिन्छ । जब हुनुपर्ने स्थिति छ । पहिचान र अधिकारका लागि प्रायोजकहरूले लिएको गौली र बारुद फरक जात र धर्मका नागरिकमाथि प्रहार हुने खतरा बढ्ने छ । कुपोषणले ग्रस्त बनाएका जातीय पहिचानका लागि जिम्मेकीको हत्या गर्न तान्ने छ । फरक जातको मान्छे भेटयो कि 'घर्षण छिनाले' अन्ध्र प्रारणले बेलाभा नेपथ्यको भूमिका प्रकाश छ । पछिल्ला केही घटनाहरूले के कहानीलाग्यो दूशलाई नजिक ल्याएको आभाष दिन्छ । जब देशमा राजनीतिक मुद्दाहरू कमजोर हुन थाल्नु तब पहिचानका नाममा जातीय र धार्मिक दंग फैलाउन बाइरहरू कुनै छुल्दैन । विश्व राजनीतिक इतिहासबाट प्रमातिष्ट भइकेको यो तथ्य

यो हो कि, पहिचानको मुद्दा आफै मा गलत होइन । यर्षः 'पहिचान' आफै मा गलत कुरा होइन । हरेक भूगोलका बस्ने हर नागरिकको आफ्नै बेग्लै पहिचान हुन्छ । हरेक जात, धर्म, मुसल, भाषा, भेषभुषाको पनि आफ्नै पहिचान हुन्छ, हुनुपर्छ । त्यलाई राज्यले म्मान गर्नपर्छ । राज्यले म्मान नगर्ने हो भने आफ्नो पहिचानका लागि नागरिकहरूले 'घर्ष' गर्छन् । यो ब स्वाभाविक हो । तर, नेपालमा जुन नियतबाट पहिचानको मुद्दालाई पेचिलो बनाइएको छ, त्यबाट आज उत्तिजा कारात्मक नहुने निश्चित छ ।

'बोलबाला'को जमानमा जातधर्मको पहिचानका लागि 'घर्ष' गर्दैवाये देशकै पहिचान गुम्ने खतरा बढिरहेको छ, यतिबेला । केही गलत नियत भएका ठाुलुहरूले पहिचानको मुद्दालाई दलाई गर्ने धा विषय बनाएका छन् । अनि, खालहरूलाई यि दिइरहेका छन् । जुन देशमा पहिचानको हबला लिएर जातीय, धार्मिक तथा भाषिक बह तीब हुन्छ, त्यहा इन्द्रको खतरा त्यतिकै हुन्छ । करिब-करिब राजनीतिक आन्दोलनले एउटा बा मोड लिए

अन्तराष्ट्रिय नजीर छ । जलाई पुष्टि गर्न नाइजेरिया, इथियोपिया र डानको उदाहरण नै काफी छ । जले यो देशमा पहिचानको मुद्दालाई बढ्ता जटिल बनाएका छन्, उनीहरू परिचालित छन् भन्दा 'कथित पहिचानवादी'को मन कुं तर 'ओपन क्रेट' त्यही नै हो । नेपाललाई हरेक शिबामा प्रयोगशाला बनाउन पल्केका युरोपेली युनियन र केही विक्रित परिचमका देशहरूको लहेलहे र लगानीमा नेपालमा पहिचानको मुद्दालाई बढी पेचिलो बनाइएको हो । जुन ती जाति, भाषा र धर्म मान्नेहरूका लागि आन्ध्रताी र मुलुकका लागि राष्ट्रघाती हो ।

बास्त्वकमा नागरिकहरू 'धीयतावादी' राष्ट्री जानकारी छैनन् । 'धीयता के हो ? पहिचानहितको धीयता कस्तो हुन्छ ? विश्वमा धीयताको अन्धता करी भइरहेको छ ? भन्ने जान चाहन्छु । तर, राजनीतिक दलका नेताहरूले धीयतावादी नागरिकलाई स्पष्ट पार्न केका छैनन् । ज कारण म स्या विकराल बनेछ । रकारको शक्ति र निम्नेहरूलाई केन्द्रीय र प्रदेश बा स्थानीयस्तका अलग-अलग तहमा बां

राश्र्यता र र्वभौ मत्ताको मेत विभाजन गरी शाकीय क्रियाकारणमा बढीभन्दा बढी जनतालाई लरन गन्नुपर्ने राजनैतिक परिधिया हो । अर्कोतर्फ 'मान्तीकत मुद्दालाई शक्तीकरण न्ने उपायका रूपमा धीयतालाई व्याख्या गर्ने परिन्ध ।

विश्वमा संघीयता भएका देशहरू विश्वमा २९ वटा देशहरू

विमल नेपाल

संघीयतापछि ढुङ्का देहहरूको 'धीयतापछि आपी इन्द्र बडेर

मुडिको बाधक भएका देशहरूमा नाइजेरिया, इथियोपिया, इरमि, कुस्तु, डान, बोस्निया हर्जोगिना, इराक आदी पर्छन् । घरेलूको निर्माणपछि इमर्ष्यद्वि इन्द्र बडेर ती देशका नागरिकहरू अहिले यनयी जीवन विताउनेका छन् । नेपालले सिम्न पर्ने पाटो

धीयताको अन्धता गरेका देशहरूको स्थितिबाट नेपालले किन कुनपर्छ । धीयता आफै ही बा गलत नभए पनि त्यको दुरुपयोग भयो भने नेपालले निकै कठिन परिस्थितिको मना गर्नुपर्ने छ । नेपाल बहुजातीय, बहुभाषिक, बहुधार्मिक, बहुस्कृत्तिक देश हो । यहा

जातका मानिहरू छन् । यहा कुनै जातलाई भइकाउने वा कुनैलाई उचालेर इमर्ष्यद्वि इन्द्र बडाउने नियतबाट धीयताको मुद्दा अधि ररेको भनेर विरोध गर्नहर्ष पनि छ ।

धीयतालाई मुचित उपयोग गर्न किण्ण भने देश दुःकुरनेपछि कहिल्यै नउठ्ने गरी इन्द्रमा फस्न कुनै खतरा भएकाले यपति राजनीतिक दलका नेताहरू जिम्मेवार हुनै पर्छ ।

धीयताका नाममा अहिले जुनखालको अन्धताहरूले दुरहरले देखिन थालेको छ, यले राम्रो 'केत गरेको छैन न' रकारले 'धीयतालाई मुडिको र्वभौ बनाउनु काँ । मुड देशको स्वाभिमानी नागरिक बन्न काँ ।

नेपालमा पर्यटन विकासको सम्भावना

विश्व पर्यटन 'गठन (युएनवल्डटो) को परिभाषा अनुसार आफ्नो नियमित बास्थानबाट बिदा मनाउने, व्यापार गर्ने वा यस्तै अन्य कुनै उदेश्यले चौबि घण्टा भन्दा बढी मय र लगातारको एक वर्ष भन्दा कम मय बाहिर विताउनु निस्कने व्यक्तिलाई पर्यटक भनिन्छ । यस्ता पर्यटकहरूलाई 'शुल्क घुमाउने, आवाशको व्यवस्था गर्ने, यातायत मिलाउने, दुरवायकोकम गराउने आदि कार्य गर्ने क्षेत्रलाई पर्यटन भनिन्छ । यस्ता व्यवायलाई पर्यटन व्यवाय वा पर्यटन उद्योग भनिन्छ ।

प्राचीन मयमा रोमन रिपब्लिककै मयदेखि ठूला भवनहरू हेर्न, क्लासीकलको मजा लिने, नयां स्कुतिहरूको अनुभव लिन र विभिन्न प्रकारका स्मारकहरू खानाहरूको स्वाद लिन घनी मानिहरू आफ्नो घरबाट टाढाका ठाउँ निस्कन्थे । बै क्रममा पर्यटक भन्ने शब्द न १७७२ मा 'पर्यटन' भन्ने शब्द न १८११ मा प्रयोग भएका हुन् । फुंढको मय पर्यटकका रूपमा पहिली वातावरणमा विताउने प्रचलन केलायत लगायतका परिचमका देशहरूमा औद्योगिक क्रान्ति पछि शुरु भएको हो र येको क्रम बढ्दै गएर पर्यटन एउटा विशाल उद्योगको रूपमा विकसित हुन गएको हो । धम ककुले ठाुलुभ एजे नी मार्फत मुहगत रूपमा पाहुनाहरूलाई घुमाउनु थालेपछि

घना जंगल हुनु, भगवान गौतम बुद्धको जन्मस्थल लुम्बिनीका र्थि पुरपतिनाथ, मुक्तिनाथ, दामोदर, कुड लगायतका धार्मिक स्थल हुनु, पवतारोहण, पदयात्रा, प्याफिटिड, बर्षा फारी, लगायतका धार्मिक गतिविधिको लागि उपयुक्त वातावरण हुनु, प्यारालाइडिङ, अडुलाइट, जीपलाइड लगायतका नर्म मा 'ही गतिविधिको अन्तराष्ट्रिय 'गम स्थल हुनु, अन्तर्भ्रम घरातलीय, जैविक, स्कुतिक विविधताको खानी हुनु, नैपालीहरूको जत्तै दुःखय पनि हां

स्कार गर्ने बानी र 'स्कार हुनु, अर् भन्दा बढी जनंख्या भएका दुई छिमेकी राष्ट्र चीन र भारतको बीचमा अवस्थित हुनु आदिको कारणले नेपालमा पर्यटनको विकासको प्रयुक्त म्भाव्यता भएको कुरामा दुर्मत छैन ।

पर्यटन विकासका अथाह म्भाव्यता बोकेको भए पनि नेपालमा अपेक्षित रूपमा उर्को विकास हुन केको छैन । न १९९४ भन्दा पहिलेलाई राणाशासनकालमा विदेशीलाई विदेशीको रूपमा आन्यन्त्र गनो नीति नै नभएको हुनाले उर्को विकास हुने कुँरे भएन । न १९७० को दशकमा आएर नेपालमा राजमार्गहरू बन्न थालेपछि पर्यटनले व्यवायिक रूप लिन थालेको हो । न १९९० मा राजनैतिक व्यवस्था परिवर्तन बजारमा बहुवर्षिय व्यवस्था स्थापना भएपछि उकालो लान थालेको पर्यटन उद्योग बेलाबेलामा आयोजना गर्दै

वासु त्रिपाठी

नीति निर्माण र पूर्वाधार निर्माणमा प्राथमिकता दिनुपर्छ भने नीति क्षेत्रको तर्फबाट गुणस्तरिय वा दिने र बजारीकरणमा विशेष ध्यान जानुपर्छ । अतः नेपालको विशिष्ट अवस्थिति, छिमेकी देशहरूबाट लिन किने फाइदको म्भाव्यता, नेपालमा भएका उर्कुट, अन्धताय र विश्व प्रदि पर्यटकीय म्भाव्यता, घरातलीय, वानस्थली, जैविक, स्कुतिक लगायतका विविधताहरू, हकि गतिविधिको प्रचुर म्भाव्यता लगायतका पहलुलाई मध्यनजर गर्दै राज्य र निजी क्षेत्रको तर्फबाट बुद्धक निर्माणलाई बन्द, हदुवाला मार्गहरू घोषणा गर्नुपर्छ । यस्ता अहम विषयमा म्बन्ड पक्ष गम्भिर बन्न न्ने हो भने नेपाल र नेपालीको अन्तर्हामा चमक ल्याई आर्थिक विकास गर्नमा पर्यटन उद्योगकै महत्त्वपूर्ण थोका हुने । यमा कुराका शां का छैन । नयां प्रतिबद्धता, इमान्दारी र श्विदन्तशीलता प्रदर्शन गर्ने बैको तर्फबाट जनाफदेही बनुपर्छ ।

ग किकचो हुने, खामा खराबी आउ

